

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

w sprawie z powództwa A. B.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez:

Areszt Śledczy w C., i in.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 lipca 2009 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 9 lutego 2009 r.,

- 1) oddała zażalenie**
- 2) oddała wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego**
- 3) zasądza na rzecz adwokata R. O. od Skarbu Państwa (Sąd Apelacyjny) kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług.**

Uzasadnienie

A. B. pozwem z dnia 21 marca 2006 r. wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa odszkodowania i zadośćuczynienia. Powód został zwolniony od kosztów sądowych w całości postanowieniem Sądu Okręgowego w S. z dnia 8 września 2006 r. Wyrok w sprawie zapadł dnia 17 listopada 2008 r. i został zaskarżony apelacją wniesioną przez ustanowionego dla powoda pełnomocnika z urzędu.

Postanowieniem z dnia 9 lutego 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację, bowiem nie uiszczono od niej opłaty podstawowej. Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, że w sprawach wszczętych w okresie, w którym zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) strona zwolniona od kosztów sądowych zobowiązana była uiścić opłatę podstawową, winna uiścić także opłatę podstawową od apelacji, nawet jeśli została ona wniesiona po zmianach, które weszły w życie dnia 10 marca 2007 r.

W zażaleniu powód wniósł o uchylenie postanowienia Sądu Apelacyjnego w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z dniem 10 marca 2007 r. uchylony został art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.), co oznacza, że od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej (ustawa z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Dz. U. z 2007 r. Nr 21, poz. 123) od strony zwolnionej od kosztów sądowych nie pobiera się opłaty podstawowej. Z art. 2 ustawy nowelizującej wynika jednak, że przepisy dotychczasowe stosuje się w sprawach wszczętych przed dniem jej wejścia w życie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dokonano wykładni art. 2 ustawy nowelizującej. Utrwalone i jednolite stanowisko Sądu Najwyższego przemawia za rozumieniem tego przepisu zgodnie z jego brzmieniem (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2007 r., V CZ 58/07, z dnia 2 sierpnia 2007 r., V CZ 70/07 i V CZ 78/07, z dnia 20 września 2007 r., II CZ 64/07, z dnia 4 października 2007 r., V CZ82/07, z dnia 10 października 2007 r., I CZ 113/07, uchwała z dnia 27 czerwca 2008 r., III CZP 48/08 i inne, których nie ma już potrzeby przytaczać). Odstępstwa od tej wykładni w żadnym orzeczeniu Sąd Najwyższy nie zaakceptował. Wykładnia ta jest uzasadniona tym bardziej, że przepis art. 2 ustawy nowelizującej jest normą prawa

międzyczasowego opartą na zasadzie jednolitości postępowania, stanowiącą wyraźne odstępstwo od ogólnej zasady bezpośredniego działania nowej ustawy procesowej. Jeżeli zatem sprawa została wszczęta przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, aż do zakończenia sprawy obowiązki uiszczania opłat sądowych regulują dotychczasowe przepisy, w tym art. 14 ust. 2 przytoczony na wstępie. Apelacja zatem, od której nie opłacono opłaty podstawowej, podlega odrzuceniu, gdy została wniesiona przez pełnomocnika z urzędu w imieniu strony całkowicie zwolnionej od kosztów sądowych.

Obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej nie oznacza przerzucenia tego ciężaru na pełnomocnika. W postanowieniu z dnia 23 listopada 2006 r., IV CZ 89/06 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że pełnomocnik ustanowiony przez sąd nie ma obowiązku wykładania środków na pokrycie opłat sądowych obciążających stronę, ma natomiast obowiązek udzielenia stronie pomocy prawnej w uzyskaniu tych środków w ramach pomocy społecznej lub zapomogi dla osoby pozbawionej wolności.

Nie jest trafny również zarzut naruszenia prawa poprzez brak wezwania pełnomocnika do uiszczenia opłaty podstawowej. Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c., wniesiony przez profesjonalnego pełnomocnika środek zaskarżenia, podlegający opłacie w wysokości stałej, podlega odrzuceniu bez wezwania. Skarżący wprawdzie kwestionuje kwalifikowanie opłaty podstawowej jako opłaty w wysokości stałej. Zważywszy jednak, że opłata podstawowa zawsze wynosi 30 złotych, a więc jest stała, brak przekonujących argumentów pozwalających uznać, że nie jest to opłata w wysokości stałej.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.